

Michael Connelly

De keerzijde

Een miljardair vertrouwt Harry Bosch
zijn grootste geheim toe



Ze renden met hun vijven uit de dekking van het olifantsgras naar de landingsplaats en om de helikopter heen. Een van hen riep: 'Go! Go! Go!' alsof de mannen nog aansporing nodig hadden en eraan herinnerd moesten worden dat dit de gevaarlijkste seconden van hun leven waren. De turbulentie van de rotor sloeg het gras plat en joeg de rook die de landingsplaats markeerde alle kanten op. Het lawaai van de turbine die opschakelde om snel weer op te stijgen was oorverdovend. De schutters in de deuropeningen trokken iedereen aan de riemen van hun bepakking naar binnen en de helikopter ging snel weer de lucht in. Hij was niet langer neergestreken dan een libel op het water.

Door de bakboorddeur was de rand van het bos te zien toen de helikopter steeg en begon te hellen. Toen waren de flitsen van geweevuur zichtbaar in de banyanbomen. Iemand riep: 'Sluipschutters!' Alsof de boordschutter dat zelf niet al doorhad.

Het was een hinderlaag. Drie duidelijke geweermonden, drie sluipschutters. Ze hadden gewacht tot de helikopter in de lucht was en vanaf pakweg tweehonderd meter een gemakkelijk doelwit vormde.

De schutter zette de standaard van zijn M60 open en joeg een spervuur van kogels de boomtoppen in, die door het lood aan flarden geschoten werden. Maar de kogels van de sluipschutters bleven komen. De oude helikopter was niet gepantserd, een beslissing die

meer dan veertienduizend kilometer verderop was genomen, waar snelheid en wendbaarheid belangrijker werden geacht dan de last en het gewicht van veiligheid.

Een schot raakte de kap van de turbine met een plokgeluid dat een van de hulpeloze mannen aan boord deed denken aan een uit geslagen honkbal die de motorkap van een auto op het parkeerterrein raakt. Het geluid van versplinterend glas weerklonk toen een volgende kogel in de cockpit sloeg. Het schot, dat zowel de piloot als de copiloot raakte, was een toevalstreffer. De piloot was op slag dood en de copiloot sloeg zijn handen om zijn nek in een instinctieve maar vergeefse poging het bloed in zijn lichaam te houden. De helikopter begon te slingeren en te tollen en was al snel onbestuurbaar. Hij tolde over de rijstvelden, weg van de bomen. De mannen achterin begonnen hulpeloos te schreeuwen. De man die net nog aan honkbal had moeten denken probeerde zich te oriënteren. De wereld draaide om de helikopter heen. Hij hield zijn ogen op een enkel woord op de metalen wand tussen de cockpit en het laadruim gericht. ADVANCE stond er. De horizontale streep van de letter A was een pijl die naar links wees.

Hij wendde zijn blik zelfs niet van het woord af toen het geschreeuw aanzwol en hij voelde dat ze hoogte verloren. Zeven maanden verkenningsmissies, hij zou binnenkort zijn afgezwaaid. Hij wist dat hij niet meer thuis zou komen. Dit was het einde.

Het laatste wat hij hoorde was dat iemand riep: ‘Hou je vast!’ Alsof er ook maar een kans was dat iemand aan boord de klap zou overleven, laat staan het vuur dat erop zou volgen. Om nog maar te zwijgen van de Vietcong die daarna met hun machetes zouden komen.

Terwijl de anderen in paniek gilden fluisterde hij zachtjes een naam.

‘Vibiana...’

Hij wist dat hij haar nooit meer zou zien.

‘Vibiana...’

De helikopter dook de dijkes van de rijstvelden in en spatte in

een miljoen stukjes metaal uiteen. Even later vatte de brandstof vlam, raasde het vuur door het wrak heen en verspreidden de vlammen zich over het wateroppervlak van het rijstveld. Zwarte rook rees op en markeerde het wrak alsof het een landingsplaats was.

De sluipschutters herlaadden hun geweren en wachtten op de komst van de reddingshelikopters.

1

Bosch vond het niet erg dat hij moest wachten; het uitzicht was spectaculair. Hij liet de bank in de wachtruimte voor wat die was. Liever ging hij met zijn gezicht bijna tegen het glas staan en genoot hij van het uitzicht, dat zich uitstrekte van de daken van de binnenstad tot de Stille Oceaan. Hij bevond zich op de negenenvijftigste verdieping van de u.s. Bank Tower en Creighton liet hem wachten omdat hij dat nou eenmaal altijd deed, al sinds zijn tijd in Parker Center, waar de wachtkamer uitzicht bood op het onderste deel van de achtermuur van het stadhuis. Creighton was vijf straten naar het westen verhuisd sinds zijn dagen bij het Los Angeles Police Department, maar hij was daar beslist ver bovenuit gerezzen, tot de imposante hoogte van de financiële goden van de stad.

Maar uitzicht of niet, Bosch begreep niet dat iemand kantoor wilde houden in deze toren. Het was het hoogste gebouw ten westen van de Mississippi en was al doelwit geweest van twee vrijdelde terroristische complotten. Bosch vermoedde dat iedereen die elke morgen door de glazen deuren naar binnen stapte behalve de druk van het werk ook een algemeen gevoel van onbehagen ervoer. Wellicht zou het Wilshire Grand Center, een glazen torenspits die een paar straten verderop oprees, weldra voor opluchting zorgen. Wanneer het gebouw klaar was, zou dat het hoogste gebouw ten westen van de Mississippi zijn. Het zou waarschijnlijk ook als doelwit worden gekozen.

Bosch genoot van elke gelegenheid om zijn stad vanuit de hoogte te bekijken. Als jonge rechercheur had hij vaak extra diensten als spotter in een van de politiehelikopters op zich genomen... gewoon om een poosje boven Los Angeles mee te kunnen vliegen en te worden herinnerd aan de schijnbaar oneindige uitgestrektheid ervan.

Hij keek neer op de 110 en zag dat het verkeer helemaal tot in South-Central vaststond. Hij merkte ook het aantal helikopterplatforms op de daken van de gebouwen op. De helikopter was het vervoermiddel voor de elite geworden. Hij had gehoord dat zelfs een paar zeer goed betaalde basketballers van de Lakers en Clippers met de helikopter naar hun werk in het Staples Center gingen.

Het glas was dik genoeg om alle geluid buiten te houden. De stad beneden hem was stil. Het enige wat Bosch hoorde was de receptioniste die de telefoon opnam met telkens weer dezelfde begroeting: 'Trident Security, wat kan ik voor u doen?'

Bosch' blik viel op een patrouillewagen die over Figueroa hard naar het zuiden reed, naar evenementencentrum L.A. Live. Hij zag de 01 op de motorkap en wist dat het een auto van bureau Centrum was. Even later werd de auto gevolgd door een helikopter van het LAPD, die lager vloog dan de verdieping waarop hij zich bevond.

Bosch volgde hem met zijn blik tot een stem achter hem zijn aandacht trok.

'Meneer Bosch?'

Hij draaide zich om en zag een vrouw midden in de wachtruimte staan. Het was niet de receptioniste.

'Ik ben Gloria. We hebben elkaar aan de telefoon gehad,' zei ze.

'Juist, ja,' zei Bosch. 'De assistente van meneer Creighton.'

'Ja, fijn u te ontmoeten. U mag nu meekomen.'

'Mooi. Nog even en ik was gesprongen.'

Ze glimlachte niet. Ze ging Bosch voor door een deur en een

gang met aan de muren ingelijste aquarellen, die op exact dezelfde afstanden van elkaar hingen.

‘Het is slagvast glas,’ zei ze. ‘Het is zelfs bestand tegen een orkaan van categorie vijf.’

‘Goed om te weten,’ zei Bosch. ‘En het was maar een geintje. Je baas staat erom bekend dat hij mensen laat wachten... al toen hij nog plaatsvervangend commissaris bij de politie was.’

‘O, echt? Daar merk ik hier niets van.’

Dat leek Bosch onzin, aangezien ze hem net een kwartier na de afgesproken tijd uit de wachtruimte had opgehaald.

‘Hij zal het wel in een managementboek hebben gelezen toen hij hogerop klom,’ zei Bosch. ‘Je weet wel: laat ze wachten, ook al zijn ze op tijd. Dat geeft jou de overhand wanneer je ze eindelijk binnen laat komen, maakt hun duidelijk dat je een drukbezet man bent.’

‘Die zakelijke filosofie is mij niet bekend.’

‘Waarschijnlijk is het ook eerder politiefilosofie.’

Ze betraden een kantoor suite. In de voorste ruimte stonden twee aparte bureaus. Aan het ene zat een man van in de twintig met een pak aan, het andere bureau was leeg en was waarschijnlijk dat van Gloria. Ze liepen tussen de bureaus door naar een deur. Gloria deed de deur open en stapte toen opzij.

‘Gaat u maar naar binnen,’ zei ze. ‘Kan ik u een flesje water brengen?’

‘Nee, bedankt,’ zei Bosch. ‘Ik heb niets nodig.’

Bosch stapte een nog groter vertrek binnen, met links een bureau en rechts een informeel zitje, waar een paar banken tegenover elkaar stonden met ertussenin een salontafel met glazen blad. Creighton zat achter zijn bureau, wat erop duidde dat hij zijn afspraak met Bosch als een formele aangelegenheid beschouwde.

Het was meer dan tien jaar geleden dat Bosch Creighton in eigen persoon had gezien. Hij kon zich de gelegenheid niet meer herinneren, maar vermoedde dat het een teamvergadering was geweest waarbij Creighton binnen was gekomen en iets had ge-

zegd over het budget voor overuren of over de reisprotocollen van de politie. Creighton was destijds chef-cententeller; naast zijn andere managementtaken was hij verantwoordelijk voor het budget. Hij had een strikt beleid omtrent overwerk ingevoerd, waarbij dat gedetailleerd verantwoord moest worden op groene formuliertjes die door een meerdere moesten worden geaccordeerd. Aangezien die goedkeuring – of afkeuring – meestal pas gegeven werd nadat de extra uren al waren gemaakt, werd het nieuwe systeem beschouwd als een poging om overwerk door de agenten te ontmoedigen of, erger nog, hen wel te laten overwerken en dat vervolgens niet te accorderen of de uren te compenseren met vrije tijd. Tijdens die benoeming raakte Creighton onder de gewone manschappen bekend als Krent.

Hoewel Creighton niet veel later het korps had verruild voor de private sector werden de groene formuliertjes nog steeds gebruikt. Hij had zich bij de politie niet onderscheiden door een gewaagde redding, een vuurgevecht of het oppakken van een zware crimineel, maar door het groene overwerkbriefje.

‘Harry, kom binnen,’ zei Creighton. ‘Ga zitten.’

Bosch liep naar het bureau. Creighton was een paar jaar ouder dan Harry, maar goed in vorm. Hij kwam met uitgestoken hand achter zijn bureau overeind. Hij droeg een grijs pak dat op maat was gemaakt voor zijn gespierde lijf. Hij zag er welvarend uit. Bosch schudde zijn hand en ging toen tegenover hem aan het bureau zitten. Hij had zich niet speciaal voor de afspraak gekleed. Hij droeg een blauwe spijkerbroek, een blauwe denim bloes en een antracietgrijs corduroy jasje dat hij al minstens twaalf jaar had. Bosch’ pakken uit zijn tijd bij de politie zaten tegenwoordig in plastic. Hij had geen zin gehad daar iets uit te halen voor een afspraak met Krent.

‘Ha, chef, hoe is het met je?’ vroeg hij.

‘Je hoeft me geen chef meer te noemen,’ zei Creighton lachend. ‘Die tijd is allang voorbij. Zeg maar John.’

‘Goed dan, John.’

‘Sorry dat ik je liet wachten. Ik had een klant aan de lijn en nou ja, de klant gaat altijd voor, nietwaar?’

‘Tuurlijk, geen probleem. Ik heb van het uitzicht genoten.’

Het uitzicht door het raam achter Creighton strekte zich de andere kant op uit naar het noordoosten, over het Civic Center en naar de besneeuwde bergtoppen in San Bernardino. Bosch vermoedde echter dat niet de bergen de reden waren geweest dat Creighton dit kantoor had gekozen, maar het Civic Center. Vanachter zijn bureau keek Creighton uit op de toren van het stadhuis, het Police Administration Building en het gebouw van de *Los Angeles Times*. En Creighton torende boven allemaal uit.

‘Het is echt spectaculair om de wereld vanuit deze gezichtshoek te bekijken,’ zei Creighton.

Bosch knikte en kwam ter zake.

‘Nou,’ zei hij. ‘Wat kan ik voor je doen... John?’

‘Nou, ten eerste waardeer ik het dat je hierheen bent gekomen zonder te weten waarom ik je eigenlijk wilde spreken. Gloria vertelde me dat het nogal wat moeite heeft gekost om je over te halen.’

‘Ja, oké, sorry daarvoor. Maar zoals ik al tegen haar heb gezegd, als het over werk gaat, heb ik geen belangstelling. Ik heb al een baan.’

‘Dat heb ik gehoord. San Fernando. Maar dat is vast maar part-time, of niet?’

Hij zei het op licht spottende toon en Bosch herinnerde zich een uitspraak uit een film die hij ooit had gezien: ‘Als je geen agent bent, tel je niet mee.’ Het impliceerde ook dat je, als je op een klein bureau werkte, nog steeds niet meetelde.

‘Ik heb het er zo druk mee als ik zelf wil,’ zei hij. ‘Ik werk ook als privédetective en pak in die hoedanigheid af en toe zaken op.’

‘Allemaal op verwijzing, nietwaar?’ zei Creighton.

Bosch keek hem even aan. ‘Moet ik nou onder de indruk zijn

omdat je me hebt nage trokken?’ vroeg hij ten slotte. ‘Ik heb er geen belangstelling voor om hier te werken. Het kan me niet schelen hoeveel het betaalt of om wat voor zaken het gaat.’

‘Laat me je één ding vragen, Harry,’ zei Creighton. ‘Weet je wat we hier doen?’

Bosch keek over Creightons schouder naar de bergen alvorens te antwoorden. ‘Ik weet dat jullie beveiliging van hoog niveau bieden aan degenen die het zich kunnen veroorloven,’ zei hij.

‘Precies,’ zei Creighton.

Hij stak drie vingers van zijn rechterhand op in wat naar Bosch aannam een drietand moest voorstellen.

‘Trident Security,’ zei Creighton. ‘Gespecialiseerd in financiële, technologische en persoonlijke veiligheid. Ik heb de afdeling Californië tien jaar geleden opgezet. We hebben bases hier, in New York, Boston, Chicago, Miami, Londen en Frankfurt. We staan op het punt een kantoor in Istanbul te openen. We zijn een heel grote onderneming met duizenden klanten en nog veel meer connecties in ons vakgebied.’

‘Fijn voor jullie,’ zei Bosch.

Hij had zich op zijn laptop bijna tien minuten zitten inlezen over Trident voordat hij hierheen was gegaan. De elitaire beveiligingsonderneming was in 1996 in New York opgericht door de scheepsmagnaat Dennis Laughton, die op de Filippijnen was ontvoerd voor losgeld. Laughton nam als eerste een voormalige hoofdcommissaris van politie van de NYPD aan als zijn frontman en deed hetzelfde in elke stad waar hij een basis opende: hij haalde een lokale politiechef of hoge functionaris bij het plaatselijke politiebureau weg om veel media-aandacht te genereren en zich te verzekeren van de noodzakelijke medewerking van de lokale politie. Er werd gefluisterd dat Laughton tien jaar geleden had geprobeerd de hoofdcommissaris van het LAPD in dienst te nemen, maar dat die had bedankt en dat Creighton tweede keus was geweest.

‘Ik heb je assistente al verteld dat ik geen belangstelling heb

voor een baan bij Trident,' zei Bosch. 'Ze zei dat het daar niet over ging. Dus waarom vertel je me niet waar het wel over gaat, zodat we allebei verder kunnen met ons werk.'

'Ik beloof je dat ik je geen baan bij Trident zal aanbieden,' zei Creighton. 'Eerlijk gezegd hebben we de volledige medewerking en het respect van het LAPD nodig om te doen wat we moeten doen en de delicate zaken betreffende onze klanten en de politie af te handelen. Het zou problemen kunnen geven als we jou bij Trident binnenhaalden.'

'Je hebt het over mijn rechtszaak.'

'Precies.'

Bosch had een groot deel van het jaar geprocedeerd tegen het bureau waar hij meer dan dertig jaar had gewerkt. Hij had het bureau voor het gerecht gedaagd omdat hij van mening was dat hij onrechtmatig was gedwongen met pensioen te gaan. Door de rechtszaak was er wrevel tegen Bosch ontstaan onder de manschappen. Het leek er niet toe te doen dat hij tijdens zijn periode bij het korps meer dan honderd moordenaars voor het gerecht had gebracht. De rechtszaak werd geschikt, maar de vijandigheid in bepaalde regionen van het bureau bleef bestaan, met name aan de top.

'Dus als je me bij Trident binnenhaalde, zou dat niet goed zijn voor je relatie met het LAPD,' zei Bosch. 'Ik snap het. Maar je wilt wel iets van me. Wat is het?'

Creighton knikte. Het was tijd om ter zake te komen.

'Ken je de naam Whitney Vance?' vroeg hij.

Bosch knikte.

'Natuurlijk ken ik die,' zei hij.

'Ja, oké, hij is een klant van ons,' zei Creighton. 'Net als zijn bedrijf, Advance Engineering.'

'Whitney Vance moet inmiddels een jaar of tachtig zijn.'

'Vijfentachtig zelfs. En...'

Creighton opende de bovenste la van zijn bureau en haalde er een document uit. Hij legde het tussen hen in op het bureau.

Bosch kon zien dat het een ingevulde cheque was met een reçu eraan. Hij had zijn bril niet op, dus hij kon het bedrag of de andere details niet lezen.

‘Hij wil je spreken,’ zei Creighton.

‘Waarover?’ vroeg Bosch.

‘Dat weet ik niet. Hij zei dat het een privékwestie was en hij heeft specifiek naar jou gevraagd. Hij zei dat hij de zaak alleen met jou wilde bespreken. Hij heeft deze gegarandeerde cheque van tienduizend dollar voor je uitgeschreven. Die krijg je als je met hem gaat praten, ongeacht of de afspraak tot een klus leidt of niet.’

Bosch wist niet wat hij moest zeggen. Momenteel had hij dankzij de schikking geld genoeg, maar hij had het merendeel ervan geïnvesteerd om zichzelf een comfortabele oude dag te bezorgen, waarna er nog een aanzienlijk bedrag overbleef voor zijn dochter. Maar op dit moment had ze nog ruim twee jaar bachelorstudie en daarna haar master voor de boeg. Ze had een paar goede beurzen, maar hij moest de rest nog altijd zelf bijbetalen. Het viel niet te ontkennen dat tienduizend dollar goed van pas zou komen.

‘Waar en wanneer vindt die afspraak plaats?’ vroeg hij uiteindelijk.

‘Morgenochtend om negen uur bij meneer Vance thuis in Pasadena,’ zei Creighton. ‘Het adres staat op het reçu van de cheque. Je moet je misschien wat netter kleden dan nu.’

Bosch negeerde de sneer over zijn kleding. Hij haalde zijn bril uit de binnenzak van zijn jasje, zette hem op en pakte de cheque op. Die was uitgeschreven op zijn volledige naam, Hieronymus Bosch.

Onder aan de cheque zat een geperforeerde lijn. Daaronder stonden het adres, het tijdstip van de afspraak en de toevoeging: ‘Breng geen vuurwapen mee.’ Bosch vouwde de cheque langs de perforatie en keek Creighton aan terwijl hij hem in zijn jas stopte.

‘Ik ga hiervandaan naar de bank,’ zei hij. ‘Ik zet dit op mijn rekening en als er geen problemen mee zijn, dan ben ik daar morgen op tijd.’

Creighton meesmulde. ‘Er zijn geen problemen mee.’

Bosch knikte.

‘Dat was het dan, zeker,’ zei hij en hij stond op.

‘Nog één ding, Bosch,’ zei Creighton.

Bosch merkte op dat hij binnen tien minuten bij Creighton was gedegradeerd van voornaamstatus naar achternaamstatus.

‘Wat?’ vroeg hij.

‘Ik heb geen idee wat de oude man je gaat vragen, maar ik wil hem vóór alles uit de wind houden,’ zei Creighton. ‘Hij is meer dan zomaar een klant en ik wil niet dat hij op zijn leeftijd voor de gek gehouden wordt. Wat hij je ook vraagt te doen, ik wil op de hoogte worden gehouden.’

‘Voor de gek gehouden? Als ik me niet vergis, heb jij mij gebeld, Creighton. Als hier iemand voor de gek wordt gehouden, dan ben ik het waarschijnlijk. Het kan me niet schelen hoeveel hij me betaalt.’

‘Ik kan je verzekeren dat dat niet het geval is. Voor de tienduizend dollar die je net hebt ontvangen hoeft je alleen maar naar Pasadena te rijden.’

Bosch knikte.

‘Mooi,’ zei hij. ‘Daar hou ik je aan. Ik ga morgen bij die oude man langs om te horen wat hij van me wil. Maar als hij mijn klant wordt, dan is dat iets tussen hem en mij. Dan houd ik jou nergens van op de hoogte tenzij Vance zegt dat hij dat wil. Zo werk ik. Ongeacht wie de klant is.’

Bosch draaide zich om en liep naar de deur. Toen hij die had bereikt, keek hij nog een keer om naar Creighton.

‘Bedankt voor het uitzicht.’

Hij liep de kamer uit en trok de deur achter zich dicht.

Op weg naar buiten liet hij de receptioniste zijn parkeerkaartje goedkeuren. Hij wilde er zeker van zijn dat Creighton opdraaide

voor die twintig dollar, en ook voor de wasbeurt van zijn auto waarmee hij had ingestemd toen hij de sleutels aan de parkeer-knecht gaf.